

Aan

Staatssecretaris JPS

Deadline: 3 juli 2025

nota

TER BESLISSING

Wetsvoorstel Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg:
nota naar aanleiding van het verslag Eerste Kamer

Datum

24 juni 2025

Kenmerk

4140333-1053076-WJZ

Bijlage(n)

1

1. Aanleiding

Op 10 juni jl. heeft de Eerste Kamer (hierna: EK) het verslag uitgebracht over het wetsvoorstel Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (hierna: het wetsvoorstel). Daarbij heeft de EK ook een aantal vragen gesteld over het ontwerpbesluit Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (hierna: het ontwerpbesluit)¹. In totaal zijn ruim 110 vragen gesteld over het wetsvoorstel en het ontwerpbesluit. In de bijgevoegde nota naar aanleiding van het verslag (hierna: nnavv) beantwoordt u de gestelde vragen. De EK heeft u verzocht om haar deze antwoorden uiterlijk 4 juli a.s. toe te zenden.

2. Geadviseerd besluit

- U wordt verzocht in te stemmen met de nnavv en de nnavv en de aanbestedingsbrief te ondertekenen.
- De stukken worden parallel ter akkoord voorgelegd aan de staatssecretaris Rechtsbescherming en de minister van BZK, aangezien zij medeondertekenaar zijn van het wetsvoorstel en het ontwerpbesluit.
- De deadline is gesteld op donderdag 3 juli. Hiermee voldoet u aan het verzoek van de EK om de beantwoording van de vragen uiterlijk 4 juli a.s. te doen toekomen.

3. Kernpunten

Inhoud van het wetsvoorstel

Op 15 april jl. is het wetsvoorstel aangenomen door de Tweede Kamer en naar de EK gezonden voor behandeling. Dit wetsvoorstel creëert onder andere uitvoeringskaders voor de contractering en subsidiëring (hierna: inkoop) van *specialistische* jeugdzorg. Op dit moment zijn er namelijk 42 jeugdhulpregio's die allemaal verschillend zijn (in omvang, in wat ze inkopen, in hoe ze hun contractering met aanbieders afhandelen). Dit heeft als gevolg dat we landelijk weinig zicht hebben op het jeugdzorglandschap en dat in diverse regio's de beschikbaarheid van schaarse specialistische zorg onder druk staat. Dat kan

¹ Dit ontwerpbesluit is op 20 december 2024 voorgehangen bij beide Kamers. De Eerste Kamer heeft daarbij laten weten de voorhangprocedure prematuur te achten en zich het recht voor te behouden te reageren tot het moment waarop de Eerste Kamer de finale besluitvorming over het wetsvoorstel Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg heeft afgerond. De Afdeling advisering van de Raad van State heeft overigens op 28 mei jl. een advies met dictum A bij dit ontwerpbesluit uitgebracht.

NB:
ad-hoc oplossing

betekenen dat voor jeugdigen die een bepaalde specialistische vorm van zorg nodig hebben ad hoc oplossingen gezocht moeten worden en deze jeugdigen in feite niet adequaat worden geholpen. Ook zorgt de lappendeken van verschillen in de uitvoering voor hoge administratieve lasten bij aanbieders. Het wetsvoorstel beoogt deze problemen aan te pakken door regionale samenwerking voor bepaalde jeugdhulpvormen verplicht te stellen en eisen te stellen aan de wijze van uitvoering. Het wetsvoorstel bevat daarnaast ook bepalingen ter verbetering van governance van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. Ook is voorzien in taken voor de NZa in het jeugddomein. Het wetsvoorstel legt bovendien de basis voor een aantal in de Hervormingsagenda Jeugd (HA)² afgesproken noodzakelijke hervormingen.

Datum

24 juni 2025

Kenmerk

4140333-1053076-WJZ

Meer concreet liggen de maatregelen in het wetsvoorstel op het terrein van:

- Verplichte regionale samenwerking door gemeenten en een mogelijkheid om, zo nodig, in lagere regelgeving landelijke contractering van (hoog) specialistische jeugdhulpvormen te verplichten;
- Verbeteren bestuursstructuur en financiële bedrijfsvoering van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen door de eis van een interne toezichthouder, transparante financiële bedrijfsvoering en openbare jaarverantwoording;
- Nieuwe taken NZa, te weten stelselonderzoek naar de beschikbaarheid van jeugdzorg, vroegsignalering van risico's voor de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg en toezicht op eis van transparante financiële bedrijfsvoering en openbare jaarverantwoording.

U vindt een meer uitgebreide toelichting op het wetsvoorstel in bijlage 2.

Inhoud van het ontwerpbesluit

Het ontwerpbesluit geeft invulling aan enkele bepalingen uit het wetsvoorstel en heeft als doel bij te dragen aan een betere beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg. Het ontwerpbesluit wijzigt het Besluit Jeugdwet en voorziet in:

- de onderwerpen waarop gemeenten in de regiovisie moeten ingaan;
- jeugdhulpvormen die minimaal regionaal moeten worden ingekocht;
- jeugdhulpvormen waarover bovenregionale afstemming moet plaatsvinden;
- de regio-indeling van gemeenten;
- nadere eisen aan de interne toezichthouder van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen;
- categorieën van jeugdhulpaanbieders die worden uitgezonderd van de verplichting tot het aanstellen van een intern toezichthouder, de regels voor een transparante financiële bedrijfsvoering en de verplichting tot openbare verantwoording.

Nota naar aanleiding van verslag

Het verslag bevat vragen van de fracties BBB, GroenLinks-PvdA, VVD, CDA, D66, SP, ChristenUnie, SGP en OPNL. In totaal zijn ruim 110 vragen gesteld. Deze vragen zien niet enkel op het wetsvoorstel en het ontwerpbesluit, maar onder meer ook op de wijze waarop opvolging wordt gegeven aan het advies van de Deskundigencommissie Jeugd (ook wel de Commissie Van Ark). De volgende rode draden zijn te ontdekken:

² Om het jeugdstelsel beter te laten functioneren is in 2023 de Hervormingsagenda Jeugd (hierna: HA) vastgesteld en ondertekend door cliëntenorganisaties, professionals, aanbieders, gemeenten en het Rijk (hierna: de Vijfhoek).

Datum
24 juni 2025

Kenmerk
4140333-1053076-WJZ

Overkoepelend

- Op welke manier draagt dit wetsvoorstel bij aan het verminderen van wachttijden in de jeugdzorg?
- Hoe wordt opvolging gegeven aan de aanbevelingen van de Commissie Van Ark, waarin onder meer zorgen worden geuit over de hoge kosten voor gemeenten.
- Op welke manier wordt het perspectief van ervaringsdeskundigen geborgd bij de uitvoering van dit wetsvoorstel?

Regionale samenwerking

- Hoe verhoudt verplichte regionale samenwerking zich tot de beleidsvrijheid van gemeenten en de controlerende taak van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten?
- Hoe toekomstbestendig is de gekozen regio-indeling? En waarom is niet gekozen voor verdere harmonisering in de regio-indeling, door aan te sluiten bij andere reeds bestaande regio-indelingen?

Bestuursstructuur en financiële bedrijfsvoering

- Zijn de eisen van een interne toezichthouder wel uitvoerbaar en proportioneel voor (kleine) jeugdhulpaanbieders, mede gezien het beperkt aantal beschikbare toezichthouders?

Nieuwe taken NZa

- Op welke wijze dragen de nieuwe taken voor de NZa bij aan het oplossen van de problemen in de jeugdzorg?
- Kan de NZa effectief haar taken uitvoeren, zonder toezichthoudende bevoegdheden jegens gemeenten?

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

- In het hoofdlijnenakkoord en regeerprogramma is opgenomen dat verder wordt gewerkt aan de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd. Dit wetsvoorstel is daar onderdeel van.
- Uit de vragen die zijn gesteld blijkt dat veel fracties de urgentie zien om het jeugdzorgstelsel te verbeteren, specifiek ook met het oog op het verbeteren van de beschikbaarheid van (specialistische) jeugdzorg voor de meest kwetsbare jeugdigen. Tegelijkertijd zijn veel vragen erop gericht om helder te krijgen wat dit wetsvoorstel daaraan concreet bijdraagt en of alle voorgestelde maatregelen proportioneel zijn, en hoe gemeenten uitvoering kunnen geven aan deze taken met de zorgen rondom de financiële middelen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

- Het wetsvoorstel vormt de uitwerking van afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd (ondertekend door Rijk, gemeenten, de cliëntenorganisaties, professionals en aanbieders). Daarmee is er draagvlak voor de in de Hervormingsagenda Jeugd afgesproken ambities ter verbetering van de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg.
- Het wetsvoorstel is met een ruime meerderheid aangenomen in de Tweede Kamer (133 stemmen vóór het wetsvoorstel).
- Tegelijkertijd is bij de vertaling van deze ambities in wet- en regelgeving gebleken dat verschillen van inzichten bestaan over de uitwerking van bepaalde

onderdelen, zoals over de verplicht ten minste regionaal te contracteren jeugdhulpvormen (waarbij aanbieders de voorkeur hebben voor meer jeugdhulpvormen dan gemeenten). Dit is onder meer naar voren gekomen bij de internetconsultatie van het ontwerpbesluit en tijdens de bestuurlijke overleggen over dit thema. Niet uitgesloten is dat partijen hierover in aanloop naar de parlementaire behandeling zullen communiceren.

Datum

24 juni 2025

Kenmerk

4140333-1053076-WJZ

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

Het verzenden van de nnavv heeft op zichzelf geen arbeidsmarkteffecten.

d. Gevolgen administratieve lasten

In reactie op verschillende vragen is hier in de nnavv inzicht in geboden, in lijn met H7 van de memorie van toelichting.

e. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

Niet van toepassing.

f. Juridische aspecten haalbaarheid

Het streven is om het wetsvoorstel zo spoedig mogelijk in werking te laten treden. De verzending van de nnavv is een belangrijke stap in de parlementaire behandeling door de EK.

Ik denk dat het goed is hier kort te duiden over welke finacien dit wetsvoorstel gaat

g. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De nnavv is opgesteld door de directies WJZ en Jeugd en afgestemd met de directie PZo en de ministeries van JenV en BZK.

h. Toezeggingen

Niet van toepassing.

i. Fraudetoets

Niet van toepassing.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.